

Térítési díj

1993. évi III. törvény 114. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

(2) A térítési díjat az e törvényben meghatározottak szerint

a) az ellátást igénybe vevő jogosult,

b) a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,

c) a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,

d) a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,

e) a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy (a c)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: tartásra köteles és képes személy)

köteles megfizetni (az a)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett).

(3) A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat,

a) aki jövedelemmel nem rendelkezik,

b) étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében akinek a családja jövedelemmel (119/C. §) nem rendelkezik,

és bentlakásos ellátás esetében a 119. § (2) bekezdése szerinti jelzálog alapjául szolgáló vagyona nincs.

115. § (1) A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás, támogató szolgáltatás esetén a szolgáltatási önköltség és a szolgáltatás külön jogszabály szerinti költségvetési támogatásának különbözete. Ha az ellátásra a mindenkori költségvetési törvény differenciált összegű normatív állami hozzájárulást határoz meg, az intézményi térítési díjat valamennyi normatívakategóriára külön meg kell határozni. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költségelemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával. Emelt színvonalú bentlakásos ellátás esetében az intézményi térítési díjat az előző évben ténylegesen igénybe vett normatív állami hozzájárulással kell számítani.

(2) A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg és arról az ellátást igénylőt az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét, kivéve, ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot. Ebben az esetben külön jogszabályban meghatározott összegű személyi térítési díjat kell fizetni.

(3) A személyi térítési díj összege - önkormányzati intézmény esetén - a fenntartó rendeletében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik.

(4) Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés

kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Az állami fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

(5) Ha az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj egyházi vagy nem állami fenntartó által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított térítési díjat kell megfizetni.

(6) A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve ha az ellátott, illetve étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében a családja jövedelme

a) olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni;

b) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.

(7) A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.

(8) A személyi térítési díj felülvizsgálata során a (4) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

(9) A szolgáltatási önköltség a szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 78-80. §-ai szerinti költségek, önkormányzati intézményeknél az éves költségvetési beszámoló 21. táblája 01-07 soraiban feltüntetett költségek) egy szolgáltatási egységre (ételadag, szolgáltatási óra, nap) számított értéke, amelyet az előző év adatai alapján, a tárgyév március 1-jéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják. Ha a szolgáltatás az előző évben nem működött, az önköltség számításának alapjául a tárgyévre tervezett költségeket kell figyelembe venni.

(10) A fenntartó az intézményi térítési díjat az (1) bekezdés szerint kiszámított és külön jogszabály szerint dokumentált térítési díjnál alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

115/A. § Térítésmentesen kell biztosítani

a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,

b) a népkonyhán történő étkeztetést,

c) a családsegítést,

d) a közösségi ellátásokat,

e) az utcai szociális munkát,

f) hajléktalan személyek részére a nappali ellátást,

g) az éjjeli menedékhelyen biztosított ellátást.

116. § (1) A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál

a) a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét,

b) étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében a 119/C. § (3) bekezdése szerinti jövedelemigazolásban meghatározott jövedelmet,

c) kiskorú igénybe vevő esetén - a b) pont szerinti kivétellel - a vele közös háztartásban élő szülők egy főre jutó rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.

(2) Az 59/A. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatásoknál a szociálisan nem rászorult személy esetében a térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapítja meg.

(3) A személyi térítési díj - a (2) bekezdés szerinti kivétellel - nem haladhatja meg az (1) bekezdés szerinti jövedelem

- a) 25%-át étkeztetés,
- b) 20%-át házi segítségnyújtás,
- c) 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkezést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás,
- d) 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás,
- e) 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

esetében.

(4)

(5)-(6)

117. § (1)

(2) Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi - időotthoni ellátás esetében a 119/C. § (3) bekezdése szerinti jövedelemigazolásban meghatározott - jövedelmének

- a) 15%-át a nappali ellátást, illetve 30%-át a nappali ellátást és ott étkezést;
- b) 60%-át az átmeneti elhelyezést;
- c) 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést;
- d) 80%-át, a c) pont alá nem tartozó egyéb tartós elhelyezést

nyújtó intézmények esetén.

(3) Az önkormányzati fenntartó a személyi térítési díjat határozattal is megállapíthatja.

(4)

117/A. § (1) A bentlakásos intézményekben - kivéve a hajléktalan személyek átmeneti szállását és az éjjeli menedékhelyet - a jövedelemmel nem rendelkező 16 év fölötti ellátottak részére személyes szükségleteik fedezésére az intézmény költőpénzt biztosít. Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett a térítési díjat jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve a térítési díjat vagyona terhére állapították meg. Ha vagyonnal rendelkező ellátottnak költőpénzt állapítanak meg, a költőpénz terhelését a térítési díjra vonatkozó szabályok szerint kell elrendelni. A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20%-ánál, ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, 30%-ánál. Legalább a költőpénz összegére kell kiegészíteni az ellátottnak ezt az összeget el nem érő jövedelmét.

(2) A bentlakásos intézményben az ellátott által fizetendő térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy részére legalább az (1) bekezdés szerinti költőpénz visszamaradjon.

(3) Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét - a külön jogszabályban foglaltak szerint - az ellátott személy viseli.

117/B. §

118. § Amennyiben az intézményi elhelyezést a gyámhivatal határozata alapozza meg, a kiskorú ellátott után térítési díj fizetésének kötelezettsége nem írható elő. A gyámhivatal határozatában megállapított gondozási díjat - a külön jogszabályban meghatározott feltételek és eljárás alapján - a szociális intézmény részére kell átutalni.

119. § (1) A személyi térítési díjat

- a) a kiskorú és a gondnokság alatt álló jogosult esetén a törvényes képviselő;
- b) a gondnokság alatt nem álló, magasabb összegű családi pótlékban részesülő jogosult esetén a családi pótlékra vagy a családi pótlék felvételére jogosult;
- c) az a)-b) pontban nem szabályozott esetekben a térítési díj fizetésére kötelezett jogosult vagy tartására köteles és képes személy fizeti meg az intézménynek.

(2) Ha a személyi térítési díjat az (1) bekezdés szerint nem fizetik meg, illetve ha a költőpénzt az intézmény biztosítja, a követelést tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében a kötelezett ingatlanvagyonán, idősothtoni ellátás esetében a 119/D. § (1) bekezdése szerinti vagyonán fennálló jelzálogjog biztosítja.

(3) A jelzálogjogot a külön jogszabály szerint nyilvántartott folyó évi hátralék erejéig lehet bejegyezni. A jelzálog bejegyzésének kezdeményezéséről a szociális hatóság a jogszabályi feltételek fennállása esetén - a fenntartó kérelme alapján - határozatot hoz. A határozat egy példányát az ingatlanügyi hatósághoz meg kell küldeni.

119/A. § Az ellátottól, törvényes képviselőjétől, hozzátartozójától [Ptk. 685. § b) pontja], az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személytől, valamint a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személytől a térítési díjon és az egyszeri hozzájáruláson kívül más jogcímen a szociális szolgáltatásért, illetve az intézményben történő elhelyezésért a szolgáltató, az intézmény, a fenntartó vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása nem kérhető.

119/B. § (1) Az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem ellátási kötelezettség alapján végző szolgáltató, intézmény fenntartója az ellátásra kötelezett települési önkormányzattól követelheti az ellátott intézményi térítési díja és személyi térítési díja különbözetének, de legfeljebb az étkeztetés, illetve a házi segítségnyújtás után egy ellátottra járó éves normatív állami hozzájárulás időarányos részének megfizetését, ha

- a) a települési önkormányzat ellátási kötelezettségét teljesítő szolgáltató, intézmény vezetője, az ellátási szerződéssel működtetett szolgáltató, intézmény fenntartója, az ellátásra kötelezett települési

önkormányzat vagy a bíróság az ellátott étkeztetésre, illetve házi segítségnyújtásra való jogosultságát megállapította, és

b) az ellátásra kötelezett települési önkormányzat az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást az ellátott részére nem biztosítja.

(2) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettsége alól, ha az általa biztosított étkeztetést, illetve házi segítségnyújtást az ellátott nem veszi igénybe.

(3) A fenntartónak az (1) bekezdés szerinti követelés érvényesítéséhez írásban kell felhívnia a települési önkormányzatot az ellátási kötelezettség teljesítésére.

(4) Ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat a felhívás kézhezvételét követő tizenöt napon belül az ellátott részére az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem biztosítja, a fenntartó a bíróságtól kérheti, hogy kötelezze a települési önkormányzatot az (1) bekezdés alapján meghatározott összeg megfizetésére. A fenntartó a különbözet megfizetését legfeljebb a felhívás kézhezvételét követő naptól kezdődő időre követelheti.

(5) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat (1) bekezdés szerinti megtérítési kötelezettsége megszűnik

a) a (2) bekezdés szerinti esetben, vagy

b) ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat vagy a bíróság megállapítja, hogy az ellátottnak az étkeztetésre, illetve a házi segítségnyújtásra való jogosultsága megszűnt.